

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a Mgr. Petra Melichera v právnej veci navrhovateľky **Mgr. M. I.**, zastúpenej JUDr. Mgr. R. M., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29.augusta č. 8, Bratislava, o **starobný dôchodok**, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 8. apríla 2009, č.k. 6Sd 91/08-22, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 8. apríla 2009, č.k. 6 Sd 91/08-22, **m e n í** tak, že rozhodnutia odporkyne číslo X. z 15. apríla 2008, 3. júna 2008, 24. júla 2008 a 7. októbra 2008, **z r u š u j e** a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 8. apríla 2009, č.k. 6 Sd 91/08-22 potvrdil rozhodnutia odporkyne číslo X. z 15.apríla 2008, 3.júna 2008, 24.júla 2008 a 7. októbra 2008, ktorými podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

zamietla žiadosť navrhovateľky o starobný dôchodok ku dňu 8. júna 2007 z dôvodu, že dôchodkový vek dovŕši až 8. septembra 2008 a nárok na zníženie dôchodkového veku jej nevznikol, pretože v civilnom zamestnaní pracovala v III. pracovnej kategórii a nároky vyplývajúce zo zaradenia služby do II. kategórie funkcií nemajú vplyv pre nárok na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/203 Z.z.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľka vykonávala službu v policajnom zbore od 11. augusta 1969 do 31. januára 1990 v II. kategórii funkcií, v období od 15. februára 1995 do 30. decembra 2000 vykonávala službu príslušníčky SIS a od 31. decembra 2000 jej bol podľa § 210 a § 211 zákona č. 73/1998 Z.z. priznaný výsluhový príspevok, ktorý sa od 1. júla 2002 považuje za výsluhový dôchodok. Krajský súd dospel k záveru, že navrhovateľka nezískala obdobie výkonu služby v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného právneho predpisu a obdobie výkonu služby treba považovať za obdobie dôchodkového poistenia. Mal tiež za preukázané, že navrhovateľka vychovala 1 dieťa a dôchodkový vek podľa § 65 ods. 7 písm. c) zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (s pripočítaním 27 kalendárnych mesiacov k veku 56 rokov) dovŕšila až 8. septembra 2008, takže ku dňu 8. júna 2006 nesplnila podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok. Vzhľadom na to, že navrhovateľka nevykonávala zamestnanie zaradené do I. alebo II. pracovnej kategórie však podľa názoru krajského súdu na zníženie dôchodkového veku pre vznik nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového zabezpečenia nie je možné s použitím § 274 ods. 1 zák. 461/2003 Z.z. zohľadniť vykonávanie služby v II. kategórii funkcií podľa osobitného predpisu

Rozsudok krajského súdu napadla včas podaným odvolaním navrhovateľka, ktorá namietala, že služobný pomer v policajnom zbore ukončila 31. januára 1990 po vykonanej službe v rozsahu 20 rokov a 179 dní v II. kategórii funkcií, v rokoch 1995 až 2000 bola príslušníčkou SIS (služba v trvaní 5 rokov a 321 dní). Od 1. januára 2001 jej bol priznaný výsluhový príspevok, ktorý sa od 1. júla 2002 považuje za výsluhový dôchodok, avšak nezohľadňuje zaradenie služby do II. resp. I. kategórii funkcií. Vo všeobecnom systéme (v civilnom zamestnaní) získala viac ako 10 rokov poistenia. V zmysle § 132 ods. 1 písm. b) zák. č. 100/1988 Zb. a § 274 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. jej nárok na starobný dôchodok z II. kategórie funkcií vznikol dosiahnutím veku 57 rokov, teda dňom 8. júna 2007. Rozhodnutie krajského súdu zakladá nerovnosť pred zákonom, pretože kategórie funkcií, ako i pracovné kategórie boli inštitútmi jednotného systému sociálneho zabezpečenia.

Z uvedených dôvodov žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zrušil a rozhodol, že Sociálna poisťovňa je povinná priznať jej starobný dôchodok od 8. júna 2007.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil. Poukázala na to, že pre výsluhový príspevok bola navrhovateľke zhodnotená doba trvania služobného pomeru od 11. augusta 1969 do 31. januára 1990 a od 15. februára 1995 do 30. decembra 2000, pričom podľa potvrdenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky bolo obdobie od 11. augusta 1969 do 31. januára 1990 zaradené do II. kategórie funkcií. Podľa § 255 ods. 5 zák.č. 461/2003 Z.z. sa uvedené obdobie nepovažuje za obdobie dôchodkového poistenia. Keďže vo všeobecnom systéme navrhovateľka získala obdobie dôchodkového poistenia v III. pracovnej kategórii, nárok na starobný dôchodok znížením dôchodkového veku podľa § 274 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z. jej nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky je treba vyhovieť.

Z obsahu spisov vrátane administratívneho spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľka, ktorá vychovala jedno dieťa, by splnila podmienku nároku na starobný dôchodok zo všeobecného systému dôchodkového poistenia dovŕšením dôchodkového veku (56 rokov a 27 kalendárnych mesiacov) dňa 8. septembra 2008. Žiadosťou zo 7. apríla 2008 navrhovateľka požiadala o starobný dôchodok *ku dňu 8. júna 2007* z dôvodu, že ako príslušníčka policajného zboru vykonávala službu v rozsahu 20 rokov a 179 dní v II. kategórii funkcií a ako príslušníčka Slovenskej informačnej služby získala ďalších 5 rokov a 321 dní, *výkon služby v II. kategórii funkcií nebol zohľadnený pri priznaní výsluhového príspevku.*

Podľa § 255 ods. 1 veta prvá zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 255 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení *za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby* policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, *ak toto obdobie policajt,*

profesionálny vojak a vojak prípravnej služby *nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok* podľa osobitného predpisu a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.

Podľa § 274 ods.1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Navrhovateľka vykonávala profesionálnu službu policajta v II. kategórii funkcií od 11. augusta 1969 do 31. januára 1990 (v rozsahu 20 rokov a 179 dní) a v období od 15. februára 1995 do 30. decembra 2000 vykonávala službu príslušníčky SIS a po jej skončení jej bol od 31. decembra 2000 priznaný *výsluhový príspevok podľa § 210 a § 211 zákona č. 73/1998 Z.z.*, pričom pre priznanie výsluhového príspevku *sa na kategórie neprihliadalo; pre nárok a výšku výsluhového príspevku bola rozhodujúca len doba trvania služobného pomeru.*

Podľa prechodného ustanovenia § 124 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov a zmene niektorých zákonov, výsluhové príspevky, na ktoré vznikol nárok podľa § 211 ods.1 písm. d) a odseku 2 zákona č. 73/1998 Z.z. v znení neskorších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu jeho účinnosti.

Výsluhový príspevok vzhľadom na iný spôsob jeho výpočtu nie je rovnocenný výsluhovému dôchodku, priznanému podľa § 39 zákona č. 328/2002 Z.z. **Výsluhový príspevok je naďalej výsluhovým príspevkom podľa zákona č. 73/1998 Z.z. a za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. sa iba považuje**, najmä na účely trvania nároku na dávku výsluhového zabezpečenia, priznanú podľa predchádzajúcich predpisov.

Z uvedeného vyplýva, že navrhovateľke *ku dňu 8. júna 2007*, ku ktorému žiadala priznať starobný dôchodok, *nebola priznaná žiadna výsluhová dávka podľa zák. č. 328/2002 Z.z. Dobu služby v policajnom zbore a SIS jej preto podľa § 255 ods.5 zák.č. 461/2003 Z.z. nemožno vylúčiť z obdobia dôchodkového poistenia. Záver odporkyne, že doba služby sa nepovažuje za dobu poistenia, nezodpovedá zákonu.*

Ustanovenie § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. zakotvuje zásadu zachovania získaných nárokov, rešpektujúc predchádzajúcu právnu úpravu (zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov), podľa ktorej sa nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie zachovávajú do 31.decembra 2023. Z toho dôvodu pre posúdenie vzniku nároku na starobný dôchodok z titulu výkonu zamestnaní zaradených do zvýhodnenej pracovnej kategórie nie je možné pre navrhovateľku stanoviť iné (menej výhodné) podmienky, ako boli stanovené predchádzajúcou úpravou.

Výkon služby v II. kategórii funkcií *navrhovateľke* *nebol zohľadnený* pre nárok a výšku dávky výsluhového zabezpečenia. Odporkyňa v preskúvaných rozhodnutiach (naposledy v rozhodnutí zo 7. októbra 2008) zamietnutie žiadosti o starobný dôchodok odôvodnila bez ďalšieho tým, že nároky, vyplývajúce zo zaradenia služby do II. pracovnej kategórie nemajú vplyv na nárok na starobný dôchodok podľa zákona č.461/2003 Z.z., tento svoj záver však nepodoprela žiadnym ustanovením zákona a bližšie ho nezdôvodnila a preto jej rozhodnutia odvolací súd považoval za nepreskúmateľné.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutia odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie v súlade s § 250ja ods. 3 v spojení s § 250l ods. 2 OSP.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne znovu posúdiť nárok na starobný dôchodok ku dňu 8. júna 2007 a znovu rozhodnúť o žiadosti navrhovateľky o starobný dôchodok od uvedeného dňa so zohľadnením aj doby služby v policajnom zbore a SIS a zohľadnením doby služby, vykonávanej v II. kategórii funkcií, pričom svoje rozhodnutie riadne odôvodní. V novom konaní je pritom viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 5 O.s.p.).

Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že navrhovateľka má možnosť prostredníctvom pobočky Sociálnej poisťovne na predpísanom tlačive požiadať aj o priznanie starobného dôchodku od dovŕšenia veku podľa § 65 ods.7 zák.č. 461/2003 Z.z.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo v konaní úspešná navrhovateľka žiadne trovy neuplatnila.

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30.júna 2010

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová